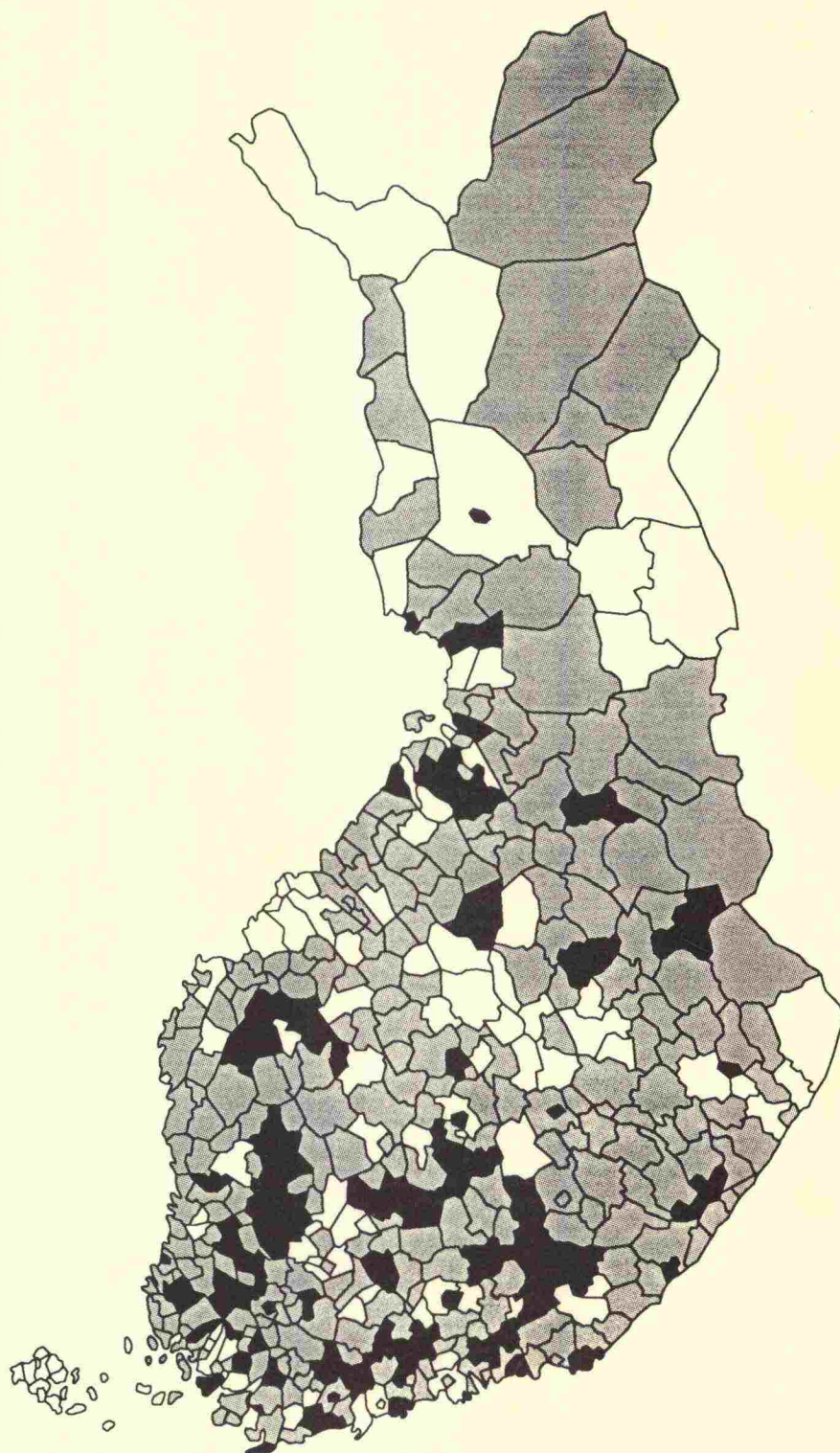

Kuntien liikenneturvallisuus vuosina 1982 - 1990

Tielaitoksen
selvityksiä

52/1992

Helsinki 1992

Liikenneministeriö
Liikenneturva
Tiehallitus

Tielaitoksen selvityksiä
52/1992

**Kuntien liikenneturvallisuus
vuosina 1982 - 1990**

**Liikenneministeriö
Liikenneturva
Tiehallitus**

Helsinki 1992

ISBN 951-47-6516-8
ISSN 0788-3722
TIEL 3200103

Valtion painatuskeskus
Helsinki 1992

Julkaisua myy:
Tiehallitus, painotuotevarasto

Tielaitos

Tiehallitus
Opastinsilta 12 A
PL 33
00521 HELSINKI
Puh. vaihde (90) 148 721

Alkusanat

Alueellista liikenneturvallisuustyötä seuraa ja kehittää liikenneministeriön johtama Alueellisen liikenneturvallisuustyön seurantaryhmä. Seurantaryhmään kuuluvat liikenneministeriön edustajien lisäksi edustajat sisäasiainministeriöstä, ympäristöministeriöstä, tiehallituksesta, Kaupunkiliitosta, Kunnallisliitosta, Liikenneturvasta ja Liikennevakuutusyhdistyksestä.

Laadittu kuntien liikenneturvallisuuden kehitystä koskeva selvitys antaa lähtötietoja erityisesti läänien ja kuntien liikenneturvallisuustyön kehittämiseksi. Siinä tarkasteltiin kuntien liikenneturvallisuuden yleistä kehitystä 1980-luvulla ja vertailtiin kuntien liikenneturvallisuustilannetta lääneittäin. Tutkimuksen rahoittivat liikenneministeriö, tiehallitus ja Liikenneturva. Vastaavanlaisia selvityksiä on tehty vuosilta 1979-1981 ja 1982-1984.

Selvityksen konsulttina toimi Viatek Tapiola Oy, jossa selvityksen laatimisesta vastasivat dipl.ins. Heikki Kanner, dipl.ins. Matti Roine ja dipl.ins. Tom Sundholm.

Tiivistelmä

Alueellisen liikenneturvallisuustyön tekemisessä tarvitaan tietoja liikenneturvallisuuden kehityksestä. Tutkimuksessa selvitettiin koko maan kuntien, Ahvenanmaatalukuunottamatta, liikenneturvallisuuden kehitystä vuosina 1982-1990 kerättyjen tilastotietojen perusteella. Tutkimuksessa käytettiin hyväksi poliisin ilmoituksiin perustuvia tilastokeskuksen ja tielaitoksen sekä vakuutusyhtiöiden keräämiä liikenneonnettomuustietoja.

Poliisin ilmoituksiin perustuvissa tilastoissa, etenkin tilastokeskuksen kokoamassa tilastossa oli puutteita 1980-luvun alkupuolella. Tilastojen tiedot näyttävät kuitenkin parantuneen vuosikymmenen loppua kohti, jolloin toteutettiin erilaisia tilastointiin vaikuttaneita uudistuksia.

Kuntien liikenneonnettomuuksien määrä on kasvanut 1980-luvulla. Vakuutusyhtiöiden tilaston mukaan vuonna 1982 tapahtui yhteensä 10 294 henkilövahinkoon johtanutta liikenneonnettomuutta. Vuosikymmenen lopulla saman tilaston mukaan onnettomuuksien määrä oli 11 659 eli kasvua yhteensä noin 13 %. Onnettomuusmäärän kasvu oli suurinta Uudenmaan, Lapin ja Oulun lääneissä. Liikennemäärät ovat tällä ajanjaksolla kasvaneet myös huomattavasti.

Yhteistä niille kunnille, joissa liikenneturvallisuustilanne oli tarkastelumenetelmän mukaan keskimääräistä huonompi oli, että niiden alueella kulki yksi tai useampi vilkasliikenteinen päätie. Suurin osa näistä vaarallisista kunnista sijaitsi maan eteläosissa.

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	9
2 LIIKENNEONNETTOMUUDET 1980-LUVULLA	10
2.1 Koko maan onnettomuusmäärien kehitys	10
2.2 Läänien onnettomuusmäärien kehitys	13
3 KUNTIEN LIIKENNETURVALLISUUS VUOSINA 1988-1990	16
3.1 Periaatteet	16
3.2 Vaarallisten ja turvallisten kuntien sijainti	17
3.3 Kuntien liikenneturvallisuustilanteen vertailu	19
4 TILASTOJEN KÄYTTÖKELPOISUUS	25
LÄHTEET	26

LIITTEET

- 1 Kuntien liikenneturvallisuustilanne lääneittäin vuosina 1988-1990
- 2 Kuntien jakautuminen henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrän mukaan

1 JOHDANTO

Kuntien liikenneturvallisuustilannetta koskeva selvitys käsittää vuodet 1982-1990. Aluksi tarkasteltiin liikenneonnettomuuksien lukumäärän yleistä kehitystä koko maassa ja asukasluvultaan eri kokoisissa kunnissa. Lopuksi vertailtiin lääneittäin kuntien liikenneturvallisuustilannetta vuosina 1988-1990. Tällöin kunnat ryhmiteltiin eri tietojen perusteella kolmeen ryhmään: kunnat, joissa oli tapahtunut keskimääräistä enemmän liikenneonnettomuuksia, kunnat joissa oli tapahtunut keskimääräistä vähemmän liikenneonnettomuuksia ja kunnat joissa onnettomuusmäärä vastasi kuntien keskimääräisestä tilannetta.

Laadittu selvitys perustuu eri tilastoista saatuihin kuntia koskeviin tietoihin. Tärkeimpinä tietolähteinä olivat tilastokeskuksen (TK), tielaitoksen (TIEL) ja vakuutusyhtiöiden (LVY, Liikennevakuutusyhdistys) keräämät tiedot. Kuntia koskevat perustiedot koottiin tilastokeskuksen pitämästä alueellisesta tietokannasta (ALTIKA).

Liikenneonnettomuuksista kerätään tietoja useisiin eri tilastoihin. Tärkeimmät onnettomuustilastot ovat tilastokeskuksen, tielaitoksen ja vakuutusyhtiöiden kokoamat liikenneonnettomuustilastot ja kuntien omat onnettomuustilasto. Tilastokeskuksen, tielaitoksen ja kuntien onnettomuustilastot perustuvat poliisin tekemiin onnettomuusilmoituksiin. Vakuutusyhtiöiden liikennevahinkotilasto perustuu liikennevakuutusyhtiöiden toimittamiin tiedostoihin, jotka on koottu vakuutuksenottajien vahinkoilmoituksista, poliisitutkintapöytäkirjoista sekä maksetuista korvauksista /1/.

Liikenneonnettomuuksien tilastointiohjeiden mukaisesti poliisin tulee täyttää ilmoituslomake kaikista tietoonsa tulevista tieliikenneonnettomuuksista vakavuusasteesta riippumatta ja lähettää kopio tilastokeskukselle /4/. Tielaitos saa oman tilastonsa onnettomuustiedot myös suoraan poliisilta ja tarkistaa sekä tarvittaessa täydentää liikenneonnettomuuksien tapahtumapaikat yleisillä teillä tilastoonsa. Kunnat saavat myös onnettomuustietonsa yleensä suoraan poliisilta. Kuntien hoidossa olevien teiden onnettomuuksien tapahtumapaikkojen tarkistaminen jää kuntien omaksi tehtäväksi. Tilastokeskuksen tiedoissa on tapahtumapaikka eroteltu vain kunnan tarkkuudella.

Tilastoja koskevien selvitysten mukaan Suomessa tapahtuu vuosittain 115 000 - 125 000 liikenneonnettomuutta, joista henkilövahinkoihin johtaa 13 000 - 15 000. Tutkimusten mukaan 25-29 % kaikista tapahtuneista liikenneonnettomuuksista tulee tilastokeskuksen tietoon. Tilastokeskuksen tilastossa on kaikki kuolemaan johtaneet onnettomuudet ja 50-65 % vammoihin johtaneista onnettomuuksista. Tutkimusten mukaan vakuutusyhtiöille ilmoitetaan noin 78 % kaikista tapahtuneista onnettomuuksista, 90 % kuolemaan johtaneista ja 83-90 % vammoihin johtaneista onnettomuuksista /3/.

2 LIIKENNEONNETTOMUUDET 1980-LUVULLA

2.1 Koko maan onnettomuusmäärien kehitys

Kuntien onnettomuusmäärien kehitystä tarkasteltiin henkilövahinkoihin johtaneiden liikenneonnettomuuksien lukumäärän perusteella. Kunnat jaettiin asukasluvun mukaan kolmeen eri luokkaan (asukasluku alle 10 000, asukasluku vähintään 10 000 ja alle 30 000 sekä asukasluku vähintään 30 000) kuntien kehitykseen liittyvän vaihtelun pienentämiseksi. Luokkien sisälle jäi kuitenkin toisistaan väestökehityksen perusteella poikkeavia kuntia.

Vakuutusyhtiöiden tilaston onnettomuusmäärä oli kaikissa kuntien kokoluokissa suurin. Vuonna 1982 tapahtui vakuutusyhtiöiden tilaston mukaan 10 294 ja tilastokeskuksen tilaston mukaan 7369 henkilövahinkoon johtanutta liikenneonnettomuutta. Tilastokeskuksen onnettomuusmäärä on lähestynyt 1980-luvulla vakuutusyhtiöiden tilaston onnettomuusmäärää siten, että koko maassa kaikissa kunnissa yhteensä tapahtui vuonna 1990 vakuutusyhtiöiden tilaston mukaan 11 659 henkilövahinkoihin johtanutta onnettomuutta ja tilastokeskuksen tilaston mukaan 10 104 (taulukot 1-3).

Tielaitoksen yleisten teiden onnettomuuksien tilaston onnettomuusmäärä oli pienissä kunnissa noin kaksi kolmasosaa, keskisuurissa kunnissa vajaa puolet ja suurissa kunnissa noin kymmenesosa vakuutusyhtiöiden tilaston onnettomuusmäärästä. Tämä ero johtuu siitä, että suurissa kunnissa valtaosa liikennesuoritteesta tapahtuu kaduilla ja tielaitoksen tilasto sisältää vain yleisten teiden onnettomuuksien tiedot. Kaikissa kunnissa yhteensä tapahtui vuonna 1990 tielaitoksen tilaston mukaan yhteensä 4218 henkilövahinkoihin johtanutta onnettomuutta (taulukot 1-3).

Kunnissa, joissa oli alle 10 000 asukasta, liikenneonnettomuusmäärät kasvoivat 1980-luvulla vakuutusyhtiöiden tilaston mukaan 11 prosenttia, tilastokeskuksen tilaston mukaan 42 prosenttia ja tielaitoksen mukaan 10 prosenttia (kuva 1). Huomattakoon, että tielaitoksen aikasarja alkaa vuodesta 1983.

Kunnissa, joiden asukasluku oli vähintään 10 000, mutta vähemmän kuin 30 000, liikenneonnettomuusmäärien kasvu oli vakuutusyhtiöiden tilastossa 13 prosenttia, tilastokeskuksen tilastossa 41 prosenttia ja tielaitoksen tilastossa 4 prosenttia (kuva 2).

Suurimmissa kunnissa (asukasluku vähintään 30 000) oli liikenneonnettomuusmäärien kasvu vakuutusyhtiöiden tilastossa 7 prosenttia ja tilastokeskuksen tilastossa 32 prosenttia. Tielaitoksen tilastossa onnettomuusmäärä pieneni (kuva 3).

Onnettomuusmäärien kasvu oli suurinta pienissä kunnissa ja vähäisintä suurissa kunnissa. Tilastokeskuksen tilastossa onnettomuusmäärän kasvu oli paljon suurempaa kuin muissa tilastoissa. Kuntien onnettomuusmäärän kehitystä vuosina 1982-1990 koskenut tarkastelu tehtiin vakuutusyhtiöiden tilaston perusteella. Tilastojen vertailuun ja käyttökelpoisuuteen palataan luvussa 4.

Taulukko 1. Pienten kuntien henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien lukumäärä eri tilastojen mukaan vuosina 1982-1990 (LVY = Liikennevakuutusyhdistys, TK = Tilastokeskus, TIEL = Tielaitos). Kuntien asukasluku alle 10 000 asukasta.

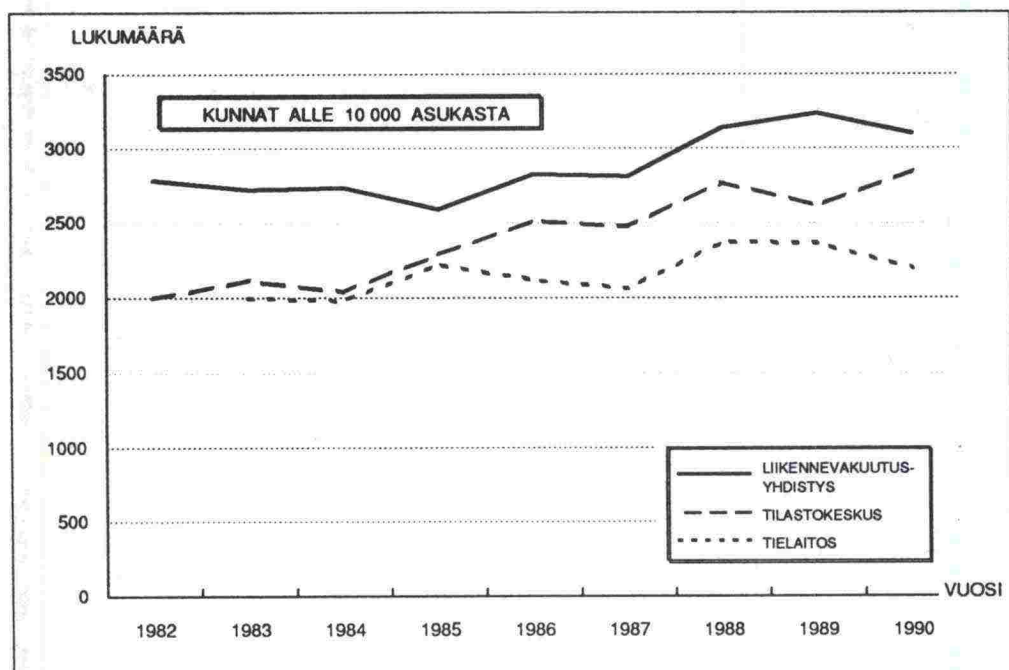
Vuosi	LVY	TK	TIEL
1982	2 784	1 998	
1983	2 721	2 112	1 993
1984	2 735	2 038	1 980
1985	2 589	2 288	2 217
1986	2 884	2 509	2 117
1987	2 810	2 474	2 061
1988	3 138	2 768	2 367
1989	3 224	2 613	2 362
1990	3 100	2 843	2 191

Taulukko 2. Keskikokoisten kuntien henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien lukumäärä eri tilastojen mukaan vuosina 1982-1990 (LVY = Liikennevakuutusyhdistys, TK = Tilastokeskus, TIEL = Tielaitos). Kuntien asukasluku vähintään 10 000, mutta alle 30 000 asukasta.

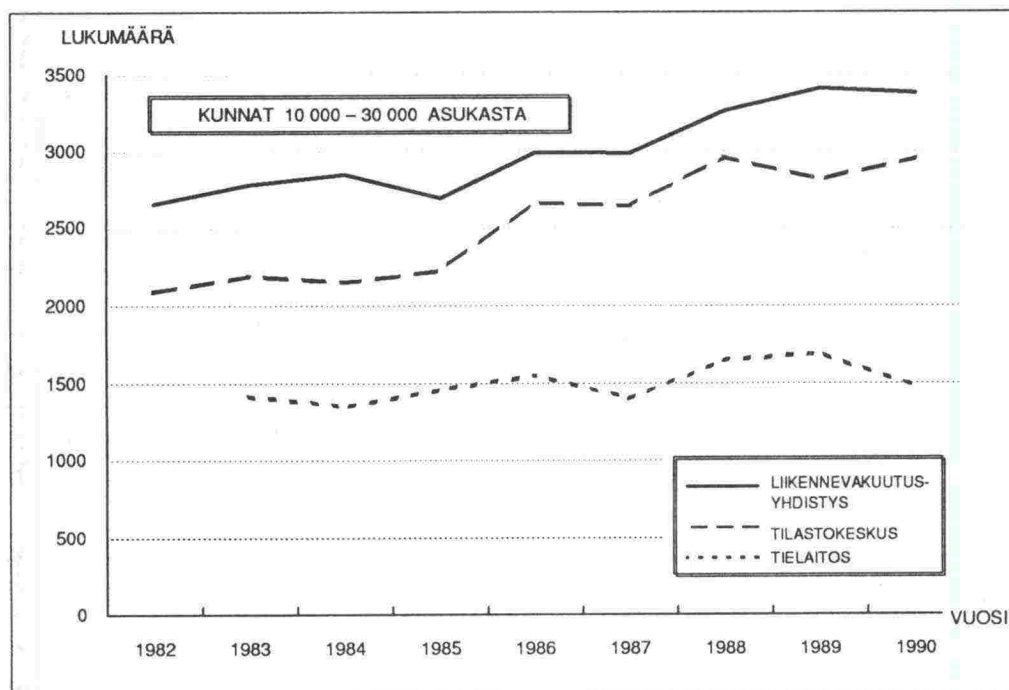
Vuosi	LVY	TK	TIEL
1982	2 659	2 093	
1983	2 784	2 191	1 419
1984	2 848	2 151	1 354
1985	2 693	2 225	1 464
1986	2 990	2 662	1 550
1987	2 987	2 645	1 403
1988	3 264	2 957	1 651
1989	3 408	2 814	1 690
1990	3 381	2 948	1 480

Taulukko 3. Suurten kuntien henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien lukumäärä eri tilastojen mukaan vuosina 1982-1990 (LVY = Liikennevakuutusyhdistys, TK = Tilastokeskus, TIEL = Tielaitos). Kuntien asukasluku vähintään 30 000 asukasta.

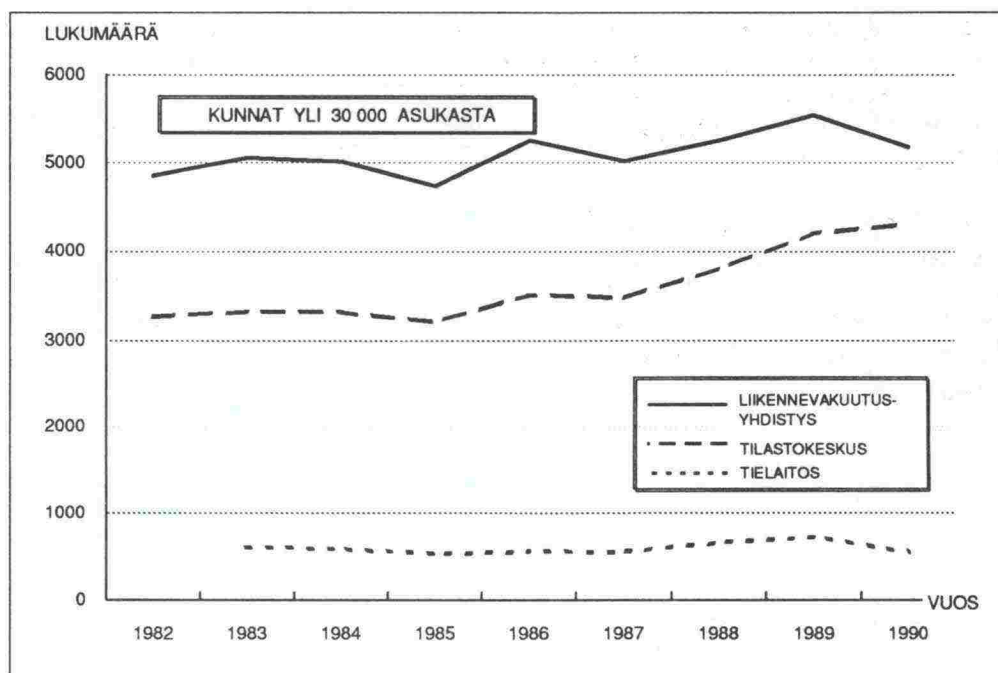
Vuosi	LVY	TK	TIEL
1982	4 851	3 278	
1983	5 055	3 327	598
1984	5 015	3 319	579
1985	4 735	3 212	525
1986	5 255	3 514	551
1987	5 022	3 475	547
1988	5 255	3 798	652
1989	5 540	4 201	718
1990	5 178	4 313	547

Kuva 1. Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien lukumäärän kehitys 1980-luvulla eri tilastojen mukaan pienissä kunnissa (asukasluku alle 10 000).

Kuva 2. Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien lukumäärän kehitys 1980-luvulla eri tilastojen mukaan keskikokoisissa kunnissa (asukasluku vähintään 10 000 ja alle 30 000).

Kuva 3. Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien lukumäärän kehitys 1980-luvulla eri tilastojen mukaan suurissa kunnissa (asukasluku vähintään 30 000).

2.2 Läänien onnettomuusmäärien kehitys

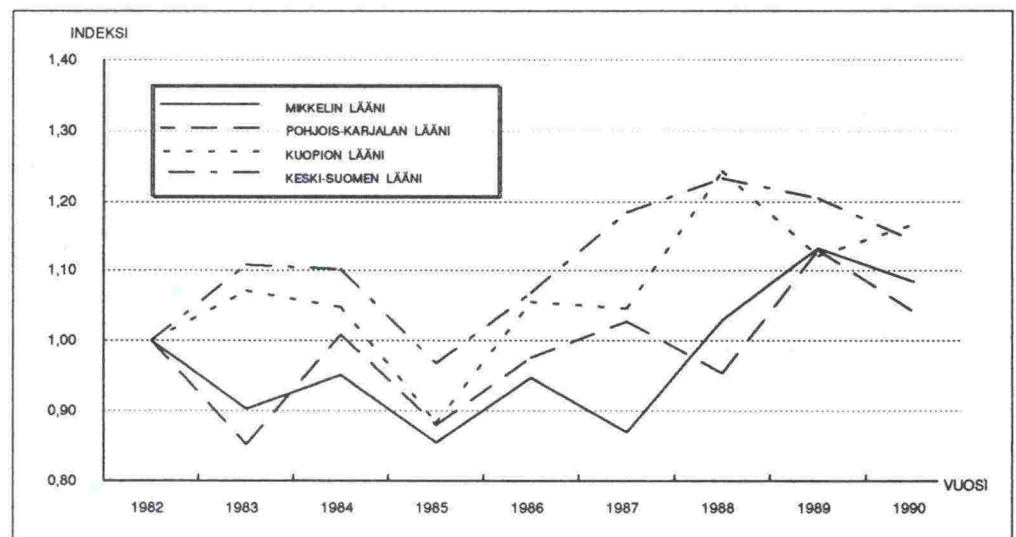
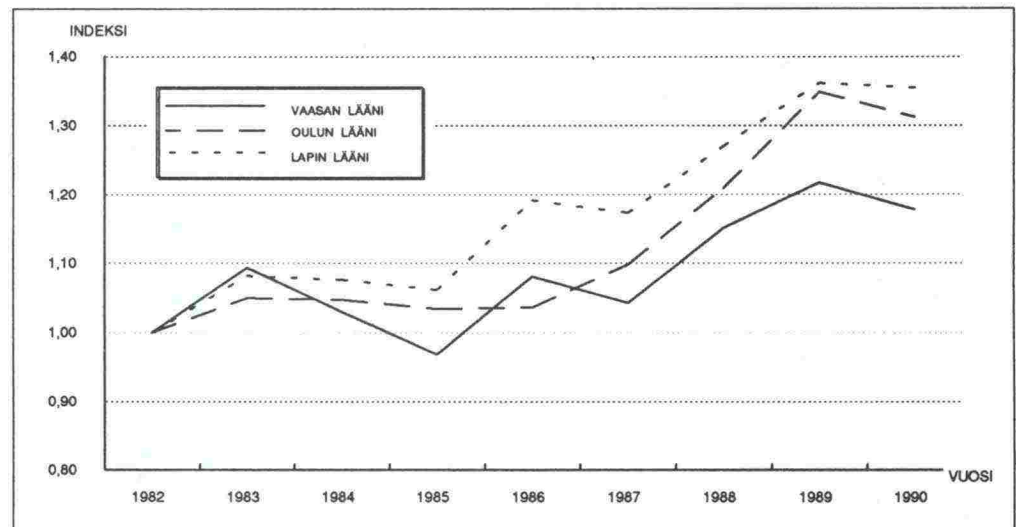
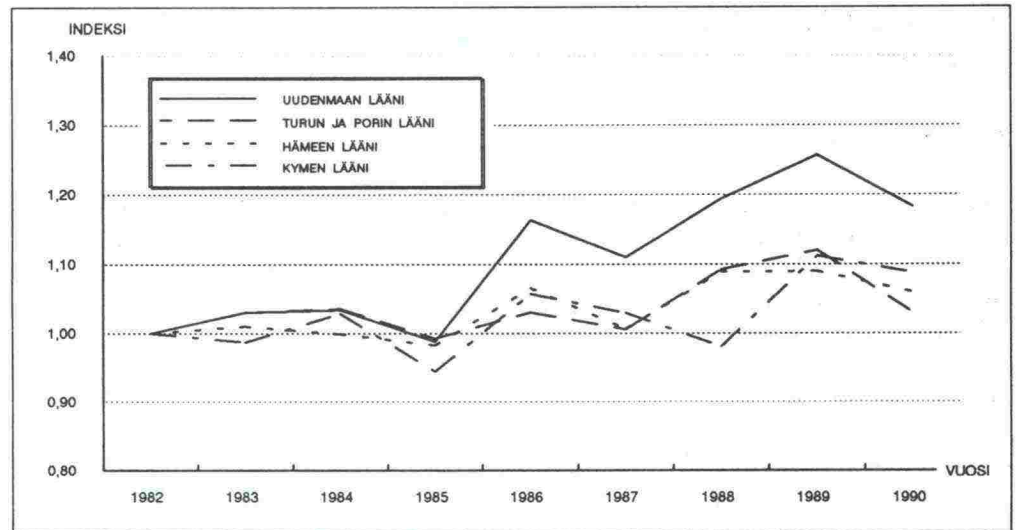
Vakuutusyhtiöiden onnettomuustilaston mukaan eniten henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia tapahtui vuonna 1990 Uudenmaan läänissä, yhteensä 2721 ja toiseksi eniten Turun ja Porin läänissä 1898. Vähiten onnettomuuksia tapahtui Pohjois-Karjalan läänissä (379) ja Keski-Suomen läänissä (521, taulukko 4).

Taulukko 4. Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä eri läänissä vuosina 1982-1990 vakuutusyhtiöiden tilaston mukaan.

Lääni	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Uusimaa	2300	2371	2379	2274	2676	2553	2747	2890	2721
Turku	1842	1898	1909	1829	1899	1853	2012	2063	1898
Häme	1602	1619	1601	1575	1708	1613	1744	1746	1699
Kymi	731	722	752	691	773	753	717	813	795
Mikkeli	503	454	478	430	476	437	518	569	545
Pohjois-Karjala	364	310	367	320	355	374	347	411	379
Kuopio	523	560	548	462	552	547	650	586	610
Keski-Suomi	456	505	502	441	487	540	562	549	521
Vaasa	850	930	875	823	919	886	978	1035	1001
Oulu	731	767	765	756	757	803	884	986	959
Lappi	392	424	422	416	467	460	498	534	531
Koko maa	10294	10560	10589	10017	11069	10819	11657	12182	11659

Läänien henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrään kehitystä vertailtiin suhteuttamalla vuosittaiset onnettomuusmäärät perusvuoden 1982 onnettomuusmääriin (kuva 4). Läänit jaettiin kuvassa 4 kolmeen eri ryhmään läänin maantieteellisen sijainnin perusteella. Läänien onnettomuusmäärien kehityskäyrät perustuvat vakuutusyhtiöiden tilastoon.

Onnettomuusmäärän kasvu oli suurinta Uudenmaan, Lapin ja Oulun lääneissä. Muiden läänien kehityskäyrät vastasivat toisiaan. Käyrien muotoon ja sijaintiin koordinaatistossa vaikutti perusvuoden valinta. Satunnaisvaihtelun vuoksi toisissa lääneissä perusvuonna tapahtui keskimääräistä enemmän ja toisissa lääneissä keskimääräistä vähemmän onnettomuuksia.

Kuva 4. Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien kehityskäyrät lääneittäin vuosina 1982-1990 vakuutusyhtiöiden tilaston mukaan.

3 KUNTIEN LIIKENNETURVALLISUUS VUOSINA 1988-1990

3.1 Periaatteet

Kuntien liikenneturvallisuustilannetta vuosina 1988-1990 vertailtiin kunnissa tapahtuneiden henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien perusteella. Vertailussa käytettiin tilastokeskuksen onnettomuustilastoa, joka perustuu poliisin tekemiin onnettomuusilmoituksiin ja jota käytetään yleensä liikenneturvallisuuden kehityksen virallisessa seurannassa. Onnettomuusmäärään sisältyvät sekä kunnan alueen yleisillä teillä että muilla teillä tapahtuneet tilastokeskukselle ilmoitetut tieliikenneonnettomuudet.

Kuntia käsiteltiin kolmessa kokoluokassa kuten aikaisemmissakin tarkasteluissa.

Kunnat luokiteltiin liikenneturvallisuustilanteensa perusteella lääneittäin kolmeen ryhmään seuraavasti:

- 1 Ensimmäisen ryhmän muodostivat ne kunnat, joissa liikenneturvallisuustilanne oli tarkastelun perusteella vuosina 1988-1990 keskimääräistä huonompi.
- 2 Toisen ryhmän muodostivat kunnat, joissa turvallisuustilanne vastasi koko maan keskimääräistä tasoa.
- 3 Kolmannen ryhmän ne kunnat, joissa turvallisuustilanne oli keskimääräistä parempi.

Yksittäisen kunnan tilastojen mukaiseen onnettomuusmäärään sisältyy onnettomuuksien satunnaisvaihtelua, minkä vuoksi kunnan onnettomuusmäärä vaihtelee vuosittain, vaikka kunnan liikenneturvallisuustilanteessa ei olisi tapahtunut olennaisia muutoksia. Kuntien vertailussa käytettiin menetelmää, jossa kuntien onnettomuusmäärän odotusarvo laskettiin onnettomuusmallilla. Kunnan onnettomuusmäärän odotusarvo vastaa sellaista onnettomuusmäärän pitkän aikavälin keskiarvoa, joka saataisiin tulokseksi, jos olot pysyisivät samana koko tarkastelujakson ajan.

Keskimääräisestä turvallisuustilanteesta poikkeaviksi kunniksi luokiteltiin ne kunnat, joissa tilaston mukainen onnettomuusmäärä poikkesi tilastollisesti lasketusta kunnan onnettomuusmäärän odotusarvosta. Turvalliseksi luokiteltiin ne kunnat, joissa tilastoitu onnettomuusmäärä oli laskettua odotusarvoa huomattavasti pienempi ja vaaralliseksi ne kunnat, joissa tilastoitu onnettomuusmäärä oli odotusarvoa huomattavasti suurempi.

Kunnan onnettomuusmäärän odotusarvo riippuu kehitetyssä menetelmässä ensi sijassa kunnan asukasluvusta. Odotusarvon suuruuteen vaikuttavat tämän lisäksi kunnan kokoluokka ja yleisten teiden liikennesuorite. Asukasmääriltään suurissa kunnissa oli käytetyn menetelmän mukaan suhteellisesti suuremmat onnettomuusriskit kuin asukasmääriltään pienissä kunnissa. Kunnan onnettomuusmäärän odotusarvoon vaikuttaa myös yleisten teiden liikennesuorite siten, että kunnan onnettomuusmäärä kasvaa, jos asukaslukuun suhteutettu kunnan yleisten teiden liikennesuorite kasvaa.

Onnettomuuksille altistuminen kuvautuu käytetyssä menetelmässä kunnan asukasluvussa ja kunnan yleisten teiden liikennesuoritteessa. Yleisten teiden liikennesuoritetta parempi altistumisen kuvaaja olisi kunnan koko liikennesuorite, mutta riittävän luotettavia tietoja kunnittaisesta liikennesuoritteesta ei ole käytettävissä. Muun kuin oman kunnan alueella onnettomuuksiin joutuneiden kuntalaisten onnettomuudet olivat mukana tapahtumapaikan kunnan onnettomuuksissa.

Tilastointimenetelmä näyttää vaikuttavan tilastojen peittävyyteen ja edustavuuteen. Vuonna 1983 tarkistettiin tieliikenneonnettomuuksien ilmoittelumenetelyä koskevat ohjeet. Vuonna 1989 tuli voimaan esitutkintalaki, jonka yhteydessä uusittiin poliisin ilmoituslomakkeisto /2/. Koska tutkimuksen yhteydessä todettiin, että onnettomuustilaston edustavuudessa ja peittävyudessa oli eroja eri vuosina, otettiin kuntien liikenneturvallisuustilanteen vertailussa huomioon myös vuosittainen onnettomuusmäärän kehitys ajanjaksolla 1988-1990.

3.2 Vaarallisten ja turvallisten kuntien sijainti

Kuvan 5 mukaan vaarallisiksi luokitellut kunnat sijaitsivat

- kantatie 55:n varrella
- Kouvolan seudulla
- Porin ja Tampereen välissä
- Seinäjoen ympäristössä sekä
- Oulun ympäristössä.

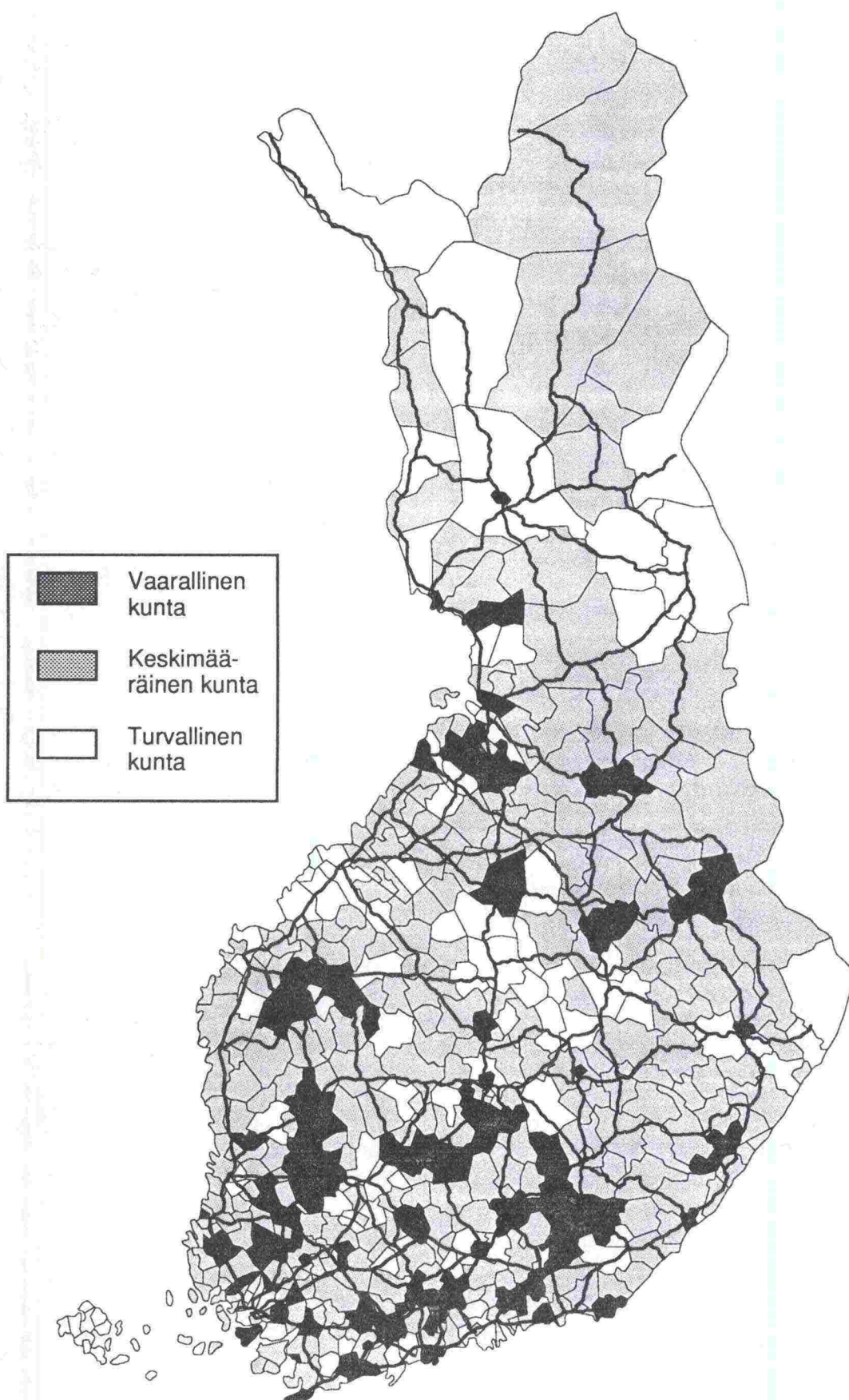
Yhteistä näille kunnille oli, että niiden alueella oli yksi tai useampi päätie. Useissa vaarallisissa kunnissa oli myös pääteiden välisiä liittymiä. Muita yhteisiä piirteitä vaarallisille kunnille oli vahva jokivarren asutus.

Turvallisiksi kunniksi luokiteltuja kuntia oli

- Lahden ympäristössä
- Tampereen ympäristössä
- vyöhykkeessä, joka ulottuu Kokkolasta Ilomantsiin sekä
- Lapissa.

Eräät näistä kunnista olivat suurten kaupunkien ympäristössä, jolloin työmatkat suuntautuvat oman kunnan ulkopuolelle ja onnettomuudetkin voivat tapahtua tällöin naapurikunnassa.

Yleisesti ottaen vaaralliset kunnat sijaitsivat maan eteläosassa ja turvalliset kunnat pohjoisosassa.

Kuva 5. Vaarallisten ja turvallisten kuntien sijainti. Vaaralliset kunnat on esitetty tummina ja turvalliset kunnat valkoisina.

3.3 Kuntien liikenneturvallisuustilanteen vertailu

Seuraavassa esitetään vaaralliset ja turvalliset kunnat lääneittäin. Kuntien lukumäärä ei vastaa joka läänissä nykyistä lukumäärää kuntaliitosten ja läänirajojen siirtymisten takia.

Uudenmaan lääni

Uudenmaan läänissä oli yhteensä 39 kuntaa. Näistä 13 eli 33 prosenttia oli vaarallisia ja 7 eli 18 prosenttia turvallisia. Vaarallisia kuntia olivat vaarallisuusjärjestyksessä:

- Hyvinkää	- Tuusula
- Järvenpää	- Karjaa
- Lohja	- Helsinki
- Hanko	- Vihti
- Lapinjärvi	- Liljendal ja
- Mäntsälä	- Nummi-Pusula
- Inkoo	

Kantatie 53:n liikenne kulkee monien vaarallisten kuntien läpi.

Turvallisia kuntia olivat vaarallisuusjärjestyksessä

- Karjalohja	- Kauniainen
- Askola	- Porvoon mlk ja
- Kirkkonummi	- Espoo
- Pohja	

Helsingin ympäristössä olevat kunnat Espoo, Kauniainen ja Kirkkonummi olivat aivan turvallisimmassa päässä. Suuri osa näiden kuntien asukkaista käy työssä Helsingissä ja osa heistä joutui myös siellä onnettomuuteen. Muissa turvallisissa kunnissa pääteitä oli vähän.

Kantatie 55:n vaikutus oli tuntuva, mutta useimmissa tien varrella sijaitsevilla kunnissa kulkee myös toinen päätie.

Turun ja Porin lääni

Turun ja Porin läänissä oli yhteensä 95 kuntaa. Näistä vaarallisia oli 25 eli 26 prosenttia ja turvallisia 10 eli 11 prosenttia.

Vaarallisia kuntia olivat:

- Hämeenkyrö	- Laitila
- Mouhijärvi	- Ikaalinen
- Kokemäki	- Aura
- Paimio	- Parainen
- Salo	- Pomarkku
- Yläne	- Vammala
- Nousiainen	- Lemu
- Marttila	- Särkisalo
- Loimaa	- Huittinen
- Oripää	- Säkylä
- Parkano	- Muurla ja
- Rauma	- Suodenniemi.
- Alastaro	

Turvallisia kuntia olivat

- Houtskari	- Kankaanpää
- Turku	- Rusko
- Sauvo	- Ulvila
- Korppoo	- Nakkila ja
- Vahto	- Lieto.

Osa turvallisista kunnista oli saaristokuntia, joissa oli hyvin vähän yleisiä teitä.

Hämeen lääni

Hämeen läänissä oli kuntia yhteensä 48 kappaletta. Näistä vaarallisia oli 8 eli 17 prosenttia ja turvallisia 14 eli 29 prosenttia.

Vaarallisia kuntia olivat

- Lahti	- Hauho
- Nokia	- Riihimäki
- Forssa	- Längelmäki ja
- Tuulos	- Orivesi.

Turvallisia kuntia olivat

- Viiala	- Renko
- Nastola	- Hämeenlinna
- Vesilahti	- Kärkölä
- Vilppula	- Pirkkala
- Kylmäkoski	- Valkeakoski
- Hollola	- Kangasala ja
- Sahalahti	- Tampere.

Kymen lääni

Kymen läänissä oli 27 kuntaa. Näistä vaarallisia oli 8 eli 30 prosenttia ja turvallisia 3 eli 11 prosenttia.

Vaarallisia kuntia olivat

- Kouvola
- Imatra
- Valkeala
- Elimäki
- Savitaipale
- Pyhtää
- Virolahti ja
- Suomenniemi.

Turvallisia kuntia olivat

- Lemi
- Kuusankoski ja
- Luumäki.

Mikkelin lääni

Mikkelin läänissä oli 29 kuntaa. Näistä vaarallisia oli 6 eli 21 prosenttia ja turvallisia yksi eli 3 prosenttia.

Vaarallisia kuntia olivat

- Heinolan mlk	- Mäntyharju
- Heinola	- Hirvensalmi ja
- Punkaharju	- Pieksämäki.

Ainoa turvallinen läänin kunta oli Kangasniemi.

Vaarallisimmille kunnille oli yhteistä suuri viikonloppu- ja loma-ajan liikenne.

Pohjois-Karjalan lääni

Pohjois-Karjalan läänissä oli kuntia 19 kappaletta. Vaarallisia näistä oli kaksi eli 11 prosenttia ja turvallisia 5 eli 26 prosenttia.

Vaarallisia kuntia olivat

- Nurmes ja
- Joensuu.

Turvallisia kuntia olivat

- Pyhäselkä
- Ilomantsi
- Liperi
- Tuupovaara ja
- Tohmajärvi.

Vaarallisissa kunnissa oli useita pääteiden liittymiä.

Kuopion lääni

Kuopion läänissä oli 24 kuntaa. Näistä vaarallisia oli kaksi eli 8 prosenttia ja turvallisia 9 eli 38 prosenttia.

Vaarallisia kuntia olivat

- Varpaisjärvi ja
- Lapinlahti.

Turvallisia kuntia olivat

- Tervo	- Vesanto
- Siilinjärvi	- Keitele
- Rautalampi	- Kiuruvesi ja
- Vehmersalmi	- Kuopio.
- Suonenjoki	

Keski-Suomen lääni

Keski-Suomen läänissä oli 32 kuntaa. Vaarallisia kuntia oli 6 eli 19 prosenttia ja turvallisia 8 eli 25 prosenttia.

Vaarallisia kuntia olivat

- Kuhmoinen	- Korpilahti
- Jyväskylä	- Luhanka ja
- Leivonmäki	- Äänekoski.

Turvallisia kuntia olivat

- Kannonkoski	- Sumiainen
- Pihtipudas	- Säynätsalo
- Kinnula	- Jämsänkoski ja
- Viitasaari	- Jyväskylän mlk.

Vaasan lääni

Vaasan läänissä oli 57 kuntaa. Vaarallisia kuntia oli 7 eli 12 prosenttia ja turvallisia 14 eli 25 prosenttia.

Vaarallisia kuntia olivat

- Seinäjoki	- Ylistaro
- Ilmajoki	- Lapua ja
- Kurikka	- Kuortane
- Töysä	

Turvallisia kuntia olivat

- Alajärvi	- Pedersöre
- Luoto	- Kaskinen
- Nurmo	- Uusikaarlepyy
- Ähtäri	- Veteli
- Toholampi	- Kruunupyä
- Pietarsaari	- Kokkola ja
- Jurva	- Mustasaari

Suurin osa Vaasan läänin vaarallisista kunnista oli Seinäjoen ympäristössä.

Oulun lääni

Oulun läänissä oli 52 kuntaa. Vaarallisia kuntia oli 8 eli 15 prosenttia ja turvallisia 9 eli 17 prosenttia.

Vaarallisia kuntia olivat

- Raahе	- Ruukki
- Pyhäjärvi	- Kuivaniemi
- Liminka	- Oulu ja
- Paltamo	- Rantsila.

Turvallisia kuntia olivat

- Ii
- Tyrnävä
- Oulunsalo
- Taivalkoski
- Vihanti
- Pattijoki
- Yli-ii
- Oulainen ja
- Kuusamo.

Lapin lääni

Lapin läänissä oli 22 kuntaa. Vaarallisia kuntia oli 2 eli 9 prosenttia ja turvallisia 7 eli 32 prosenttia.

Vaarallisia kuntia olivat

- Kemi ja
- Rovaniemi.

Turvallisia kuntia olivat

- Pello
- Tornio
- Rovaniemen mlk
- Kittilä
- Enontekiö
- Posio ja
- Salla.

Lapin läänin vaarallisimmat kunnat olivat suurimpia kaupunkeja.

Yhteenveto

Vaarallisia kuntia oli suhteellisesti eniten Uudenmaan ja Kymen lääneissä ja vähiten Kuopion ja Lapin lääneissä. Turvallisia kuntia oli eniten Kuopion ja Lapin lääneissä ja vähiten Mikkelin, Turun ja Porin sekä Kymen lääneissä (taulukko 5).

Taulukko 5. Vaarallisten ja turvallisten kuntien osuus kaikista läänin kunnista vuosina 1988-1990.

Lääni	Vaarallisten kuntien osuus (%)	Turvallisten kuntien osuus (%)
Uusimaa	33	18
Turku ja Pori	26	11
Häme	17	29
Kymi	30	11
Mikkeli	21	3
Pohjois-Karjala	11	26
Kuopio	8	38
Keski-Suomi	19	25
Vaasa	12	25
Oulu	15	17
Lappi	9	32
Koko maa	20	20

Tilastollisten oletusten mukaan vaarallisia ja turvallisia kuntia olisi pitänyt olla 5 % molempia. Käytetyn tilastoaineiston hajonta oli kuitenkin suurempi kuin oletetussa jakaumassa, jolloin myös vaarallisten ja turvallisten kuntien osuus tuli suuremmaksi.

4 TILASTOJEN KÄYTTÖKELPOISUUS

Liikenneonnettomuustilastoja koskenut aikasarjatarkastelu osoitti, että kuntien tilastoiduissa onnettomuusmäärissä oli huomattavia vuosittaisia vaihteluita. Tilastokeskuksen tilastoista näyttää 1980-luvun alkupuolella jääneen pois henkilövahinkoihin johtaneita liikenneonnettomuuksia, jotka kuitenkin ovat suurelta osin mukana vakuutusyhtiöiden tilastoissa. Tilastointiaste vaihtelee tilastokeskuksen tilastossa siten, että 1980-luvun alkupuolella tilastoon tuli suhteellisesti vähemmän tietoja tapahtuneista onnettomuuksista kuin 1980-luvun loppupuolella.

Kunnittaisissa onnettomuusmäärissä todettiin myös huomattavia vuosittaisia eroja eräiden kuntien osalla. Vaihtelut olivat suurimmillaan 1980-luvun alkupuolella ja pienenivät vuosikymmenen loppua kohti.

Vakuutusyhtiöiden onnettomuustilastoa käytettiin virallisen (tilastokeskuksen) vertailutilastona, koska tehty aikasarjatarkastelu osoitti, että 1980-luvun alkupuolella kunnittaisissa onnettomuusmäärissä ei todettu vastaavan suuruista vaihtelua kuin virallisen tilaston tiedoissa. Vuosikymmenen lopun onnettomuustietojen perusteella tehdyn vertailun mukaan poliisin ilmoituksiin perustuvien tilastojen laatu on parantunut (liite 2). Vuosien 1988-1990 tilastoissa on kuitenkin edelleen kuntia, joissa onnettomuusmäärän vuotuinen vaihtelu oli niin suuri, että on perusteltua epäillä erojen johtuvan onnettomuuksien puutteellisesta ilmoittamisesta tilastoon.

Kuntien omien liikenneonnettomuustilastojen tiedot näyttävät eräissä kunnissa eroavan tilastokeskuksen virallisista tiedoista. Tämä johtunee tilastointimenettelystä, jossa todettiin kuntien välillä eroja onnettomuustietojen toimittamisessa, kokoamisessa ja tarkistamisessa. Vakuutusyhtiöiden tilastossa onnettomuudet saattavat joutua väärän kunnan tiedoiksi, esim. maalauskuntien onnettomuuksia tilastoidaan kaupunkien onnettomuuksiksi.

Tilastojen hyödyntäminen liikenneturvallisuustyössä vaikeutuu, jos tilastojen pitävyys ja edustavuus eivät ole hyvät ja onnettomuuksien tietointuloon liittyy huomattavaa satunnaista vaihtelua. Koko maata koskevissa vertailuissa poikkeavuudet eri suuntaan saattavat tasoittaa virheellisyyksiä, mutta alueellisissa esim. lääneittäisissä ja kunnittaisissa tarkasteluissa saatetaan puutteellisista tiedoista tehdä vääriä johtopäätöksiä.

Liikenneonnettomuuksien määrään vaikuttaa ensisijassa onnettomuuksille altistumisen määrä. Luotettavia vertailuja kuntien välisestä liikenneturvallisuuden eroista on vaikea tehdä, kun altistumisen määrää esim. kuntien liikennesuoritetta (ajoneuvokilometrit) ei ole riittävän tarkasti tiedossa.

Kuntien liikenneturvallisuuden vertailussa voitaisiin jatkossa ottaa paremmin huomioon myös kuntalaisten matkat muiden kuntien alueella, koska toimintojen ja työpaikkojen sijainnin johdosta matkoja suuntautuu muihin kuntiin. Onnettomuudet tilastoidaan kuitenkin tapahtumapaikan mukaan.

LÄHTEET

- /1/ Liikennevakuutusyhdistys, Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunta (VALT): Vakuutusyhtiöiden liikennevahinkotilasto 1990, Helsinki 8.5.1992.
- /2/ Tiehallitus, tutkimuskeskus: Liikenneonnettomuudet yleisillä teillä 1990; Tielaitoksen tilastoja 4/1991, Helsinki 1991.
- /3/ Tie- ja vesirakennushallitus, Liikennevakuutusyhdistys, Kehittämistoi-
misto Oy Erg Ab: Liikenneonnettomuustilastojen edustavuustutkimus
1982; TVH 741939, Helsinki 1982.
- /4/ Tilastokeskus: Tieliikenneonnettomuudet 1990; Liikenne 1991:26, Hel-
sinki 1991.

KUNTIEN LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1988-1990

Eri läänien kuntien henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien lukumäärä vuosina 1988-1990 tilastokeskuksen tilaston mukaan ja liikenneturvallisuusvertailun kriteerinä käytetty turvallisuusindeksi

Kuntien liikenneturvallisuutta mitattiin turvallisuusindeksillä, joka määritettiin tilastoidun onnettomuusmäärän ja onnettomuusmallilla lasketun ennusteen perusteella:

$$\text{turvallisuusindeksi} = \frac{\text{tilastoitu onnettomuusmäärä} - \text{ennuste}}{\sqrt{\text{ennuste}}}$$

missä tilastoitu onnettomuusmäärä = tilastokeskuksen tilaston henkilö-
vahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien lukumäärä vuosina
1988-90
ennuste = onnettomuusmallilla laskettu henkilövahinkoihin
johtaneiden onnettomuuksien lukumäärän ennuste

Ennuste laskettiin seuraavalla onnettomuusmallilla:

$$\text{ennuste} = \left(\frac{\text{asukasluku}}{1000} \right)^{0,9987} \cdot e^{1,452 + \text{koko} + 0,009153 \cdot (\text{suorite/asukasluku})},$$

$$\text{missä koko} = \begin{cases} 0, & \text{jos asukasluku} < 5\,000 \\ 0,1033, & \text{jos } 5\,000 \leq \text{asukasluku} < 30\,000 \\ 0,2444, & \text{jos asukasluku} \geq 30\,000 \end{cases}$$

asukasluku = kunnan asukasluku
suorite = kunnan yleisten teiden liikennesuorite
(ajon.km/vrk)

Mikäli turvallisuusindeksi oli suurempi kuin 1,64, kunta luokiteltiin keskimääräistä vaarallisemmaksi. Mikäli turvallisuusindeksi oli pienempi kuin -1,64, kunta luokiteltiin keskimääräistä turvallisemmaksi.

Kuntanumero on kelan kuntakoodi.

Liite 1.2	Uudenmaan lääni
Liite 1.3-1.4	Turun ja Porin lääni
Liite 1.5	Hämeen lääni
Liite 1.6	Kymen lääni
Liite 1.7	Mikkelin lääni
Liite 1.8	Pohjois-Karjalan lääni
Liite 1.9	Kuopion lääni
Liite 1.10	Keski-Suomen lääni
Liite 1.11-1.12	Vaasan lääni
Liite 1.13	Oulun lääni
Liite 1.14	Lapin lääni

UUDENMAAN LÄÄNI

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
106 HYVINKÄÄ	311	4,69
186 JÄRVENPÄÄ	228	3,84
427 LOHJA	119	3,80
78 HANKO	92	3,22
407 LAPINJÄRVI	35	3,12
505 MÄNTSÄLÄ	160	3,06
149 INKOO	44	3,01
858 TUUSULA	220	2,88
220 KARJAA	67	2,73
91 HELSINKI	2868	2,60
927 VIHTI	184	2,57
424 LILJENDAL	17	2,49
540 NUMMI-PUSULA	52	1,68
224 KARKKILA	60	1,54
585 PERNAJA	37	1,14
737 SAMMATTI	7	0,46
434 LOVIISA	45	0,29
612 PORVOO	116	0,16
842 TENHOLA	17	0,12
543 NURMIJÄRVI	188	0,02
753 SIPOO	110	-0,11
428 LOHJAN KUNTA	121	-0,18
245 KERAVA	158	-0,21
755 SIUNTIO	21	-0,38
701 RUOTSINPYHTÄÄ	16	-0,42
560 ORIMATTILA	90	-0,53
15 ARTJÄRVI	7	-0,55
92 VANTAA	916	-0,61
835 TAMMISAARI	66	-0,62
504 MYRSKYLÄ	7	-1,08
616 PUKKILA	5	-1,25
611 PORNAINEN	9	-1,43
223 KARJALOHJA	1	-2,23
18 ASKOLA	10	-2,41
257 KIRKKONUMMI	132	-2,86
606 POHJA	24	-2,92
235 KAUNIAINEN	14	-4,02
613 PORVOON MLK	93	-4,85
49 ESPOO	863	-5,50

TURUN JA PORIN LÄÄNI

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
108 HÄMEENKYRÖ	118	7,92
493 MOUHIJÄRVI	42	5,92
271 KOKEMÄKI	95	5,67
577 PAIMIO	89	4,32
734 SALO	167	3,63
979 YLÄNE	25	3,36
538 NOUSIAINEN	36	3,27
480 MARTTILA	25	3,23
430 LOIMAA	55	3,05
561 ORIPÄÄ	16	3,00
581 PARKANO	73	2,87
684 RAUMA	202	2,73
6 ALASTARO	27	2,43
400 LAITILA	73	2,42
143 IKAALINEN	64	2,21
19 AURA	26	2,21
573 PARAINEN	91	2,20
608 POMARKKU	25	2,19
912 VAMMALA	118	2,10
419 LEMU	13	2,05
784 SÄRKISALO	8	2,02
102 HUITTINEN	73	2,01
783 SÄKYLÄ	41	1,97
501 MUURLA	17	1,91
772 SUODENNIEMI	13	1,84
73 HALIKKO	62	1,57
913 VAMPULA	15	1,53
51 EURAJOKI	45	1,47
284 KOSKI TL	20	1,33
636 PÖYTYÄ	29	1,32
202 KAARINA	125	1,31
17 ASKAINEN	7	1,19
219 KARINAINEN	15	1,17
680 RAISIO	141	0,87
254 KIIKOINEN	10	0,85
537 NOORMARKKU	41	0,78
406 LAPPI	21	0,77
586 PERNIÖ	41	0,59
918 VEHMAA	17	0,57
181 JÄMIJÄRVI	14	0,52
50 EURA	58	0,51
304 KUSTAVI	7	0,46
619 PUNKALAUDUN	23	0,41
895 UUSIKAUPUNKI	87	0,30
308 KUUSJOKI	10	0,25
252 KIIKALA	12	0,25
988 ÄETSÄ	32	0,23
293 KULLAA	11	0,18
776 SUOMUSJÄRVI	13	0,15
833 TAIVASSALO	11	0,13
838 TARVASJOKI	10	0,07

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
431 LOIMAAN KUNTA	41	0,06
705 RYMÄTTYLÄ	9	-0,00
262 KIUKAINEN	19	-0,03
481 MASKU	25	-0,04
250 KIHNIÖ	14	-0,08
932 VILJAKKALA	9	-0,11
150 INIÖ	1	-0,12
442 LUVIA	18	-0,15
319 KÖYLIÖ	17	-0,23
602 PIIKKIÖ	36	-0,28
259 KISKO	10	-0,29
79 HARJAVALTA	44	-0,31
482 MELLILÄ	7	-0,33
587 PERTTELI	16	-0,40
266 KODISJOKI	2	-0,41
230 KARVIA	15	-0,48
533 NAUVO	6	-0,56
99 HONKAJOKI	10	-0,57
413 LAVIA	11	-0,64
747 SIIKAINEN	9	-0,73
209 KALANTI	17	-0,73
529 NAANTALI	59	-0,73
503 MYNÄMÄKI	30	-0,81
609 PORI	424	-0,87
685 RAUMAN MLK	43	-0,98
920 VELKUA	0	-1,00
485 MERIMASKU	3	-1,13
761 SOMERO	46	-1,14
243 KEMIÖ	12	-1,35
484 MERIKARVIA	17	-1,39
490 MIETOINEN	5	-1,53
923 VÄSTANFJÄRD	1	-1,55
631 PYHÄRANTA	7	-1,60
40 DRAGSFJÄRD	12	-1,63
101 HOUTSKARI	0	-1,83
853 TURKU	830	-1,89
738 SAUVO	7	-1,95
279 KORPPOO	0	-2,32
906 VAHTO	1	-2,38
214 KANKAANPÄÄ	61	-2,49
704 RUSKO	4	-2,53
886 ULVILA	53	-2,80
531 NAKKILA	20	-2,86
423 LIETO	54	-3,07

HÄMEEN LÄÄNI

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
398 LAHTI	697	7,13
536 NOKIA	213	4,56
61 FORSSA	149	3,06
855 TUULOS	19	2,68
83 HAUHO	35	2,03
694 RIIHIMÄKI	172	1,86
443 LÄNGELMÄKI	21	1,85
562 ORIVESI	71	1,66
576 PADASJOKI	33	1,56
169 JOKIOINEN	42	1,39
981 YPÄJÄ	20	1,35
887 URJALA	44	1,25
16 ASIKKALA	62	1,23
103 HUMPPILA	21	1,10
635 PÄLKÄNE	29	1,03
834 TAMMELA	48	0,98
303 KURU	18	0,42
177 JUUPAJOKI	14	0,11
864 TOIJALA	41	0,09
439 LUOPIOINEN	12	-0,15
299 KUOREVESI	14	-0,44
82 HATTULA	48	-0,54
702 RUOVESI	33	-0,60
980 YLÖJÄRVI	104	-0,88
936 VIRRAT	46	-0,94
283 KOSKI HL	9	-1,09
210 KALVOLA	14	-1,27
165 JANAKKALA	95	-1,29
401 LAMMI	26	-1,40
506 MÄNTTÄ	29	-1,44
433 LOPPI	35	-1,45
86 HAUSJÄRVI	35	-1,46
289 KUHMALAHTI	2	-1,56
418 LEMPÄÄLÄ	88	-1,62
928 VIIALA	19	-1,73
532 NASTOLA	83	-1,77
922 VESILAHTI	7	-1,98
933 VILPPULA	24	-2,03
310 KYLMÄKOSKI	5	-2,33
98 HOLLOLA	105	-2,35
730 SAHALAHTI	3	-2,39
692 RENKO	5	-2,54
109 HÄMEENLINNA	207	-2,87
316 KÄRKÖLÄ	13	-3,06
604 PIRKKALA	28	-4,97
908 VALKEAKOSKI	74	-5,24
211 KANGASALA	60	-6,72
837 TAMPERE	736	-7,07

KYMEN LÄÄNI

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
286 KOUVOLA	324	10,80
153 IMATRA	271	5,67
909 VALKEALA	132	4,84
44 ELIMÄKI	77	3,52
739 SAVITAIPALE	41	3,32
624 PYHTÄÄ	48	2,76
935 VIROLAHTI	30	1,76
775 SUOMENNIEMI	12	1,72
700 RUOKOLAHTI	47	1,39
580 PARIKKALA	38	1,04
142 IITTI	53	1,01
75 HAMINA	63	0,83
689 RAUTJÄRVI	34	0,48
163 JAALA	12	0,08
891 UUKUNIEMI	3	-0,22
405 LAPPEENRANTA	311	-0,61
917 VEHKALAHTI	75	-0,69
978 YLÄMAA	7	-0,70
728 SAARI	7	-0,82
173 JOUTSENO	70	-0,85
831 TAIPALSAARI	18	-0,96
285 KOTKA	306	-1,38
489 MIEHIKKÄLÄ	8	-1,51
754 ANJALANKOSKI	104	-1,61
416 LEMI	9	-1,73
306 KUUSANKOSKI	101	-2,05
539 NUIJAMAA	0	-2,23
441 LUUMÄKI	27	-2,39

MIKKELIN LÄÄNI

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
89 HEINOLAN MLK	109	8,47
88 HEINOLA	140	5,00
618 PUNKAHARJU	44	3,75
507 MÄNTYHARJU	65	2,49
97 HIRVENSALMI	25	2,19
593 PIEKSÄMÄKI	95	1,79
90 HEINÄVESI	39	1,13
594 PIEKSÄMÄEN MLK	49	0,98
740 SAVONLINNA	180	0,89
178 JUVA	62	0,86
588 PERTUNMAA	19	0,77
14 ANTTOLA	12	0,74
46 ENONKOSKI	13	0,63
491 MIKKELI	188	0,46
741 SAVONRANTA	9	0,30
171 JOROINEN	42	0,19
681 RANTASALMI	30	-0,05
81 HARTOLA	24	-0,15
768 SULKAVA	18	-0,38
246 KERIMÄKI	36	-0,42
212 KANGASLAMPI	8	-0,48
492 MIKKELIN MLK	81	-0,57
85 HAUKIVUORI	12	-0,59
184 JÄPPILÄ	8	-0,67
781 SYSMÄ	26	-0,99
623 PUUMALA	13	-1,17
696 RISTIINA	25	-1,18
937 VIRTASALMI	4	-1,31
213 KANGASNIEMI	30	-1,81

POHJOIS-KARJALAN LÄÄNI

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
541 NURMES	90	2,45
167 JOENSUU	306	2,33
911 VALTIMO	25	1,42
248 KESÄLAHTI	21	0,84
309 OUTOKUMPU	55	0,79
251 KIIHTELYSVAARA	17	0,79
607 POLVIJÄRVI	36	0,55
276 KONTIOLAHTI	75	0,39
422 LIEKSA	109	-0,15
45 ENO	42	-0,40
707 RÄÄKKYLÄ	15	-0,67
943 VÄRTSILÄ	2	-1,02
260 KITEE	65	-1,13
176 JUUKA	34	-1,35
632 PYHÄSELKÄ	25	-2,08
146 ILOMANTSI	29	-2,34
426 LIPERI	58	-2,46
856 TUUPOVAARA	5	-2,47
848 TOHMAJÄRVI	18	-2,80

KUOPION LÄÄNI

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
916 VARPAISJÄRVI	26	2,09
402 LAPINLAHTI	61	1,90
857 TUUSNIEMI	26	1,32
140 IISALMI	144	-0,25
687 RAUTAVAARA	14	-0,41
915 VARKAUS	136	-0,43
420 LEPPÄVIRTA	77	-0,63
227 KARTTULA	15	-0,66
534 NILSIÄ	39	-0,83
204 KAAVI	17	-0,83
174 JUANKOSKI	30	-0,94
476 MAANINKA	17	-0,98
595 PIELAVESI	32	-1,04
925 VIEREMÄ	18	-1,40
762 SONKAJÄRVI	27	-1,50
844 TERVO	6	-1,67
749 SIILINJÄRVI	103	-1,93
686 RAUTALAMPI	11	-2,44
919 VEHMERSALMI	3	-2,53
778 SUONENJOKI	33	-2,63
921 VESANTO	5	-2,78
239 KEITELE	5	-2,84
263 KIURUVESI	43	-3,39
297 KUOPIO	360	-4,95

KESKI-SUOMEN LÄÄNI

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
291 KUHMOINEN	45	5,12
179 JYVÄSKYLÄ	455	4,30
415 LEIVONMÄKI	20	3,43
277 KORPILAHTI	46	2,17
435 LUHANKA	11	2,15
992 ÄÄNEKOSKI	90	1,65
172 JOUTSA	31	1,52
850 TOIVAKKA	17	0,74
274 KONGINKANGAS	14	0,68
226 KARSTULA	36	0,67
774 SUOLAHTI	35	0,48
312 KYYJÄRVI	11	0,03
275 KONNEVESI	18	-0,03
182 JÄMSÄ	85	-0,17
265 KIVIJÄRVI	9	-0,36
410 LAUKAA	100	-0,45
495 MULTIA	11	-0,49
592 PETÄJÄVESI	18	-0,52
77 HANKASALMI	34	-0,55
249 KEURUU	80	-0,60
500 MUURAME	31	-1,01
892 UURAINEN	13	-1,04
633 PYLKÖNMÄKI	4	-1,06
729 SAARIJÄRVI	61	-1,10
216 KANNONKOSKI	5	-1,66
601 PIHTIPUDAS	24	-1,70
256 KINNULA	5	-1,90
931 VIITASAARI	41	-1,90
770 SUMIAINEN	2	-1,99
787 SÄYNÄTSALO	7	-2,13
183 JÄMSÄNKOSKI	28	-2,24
180 JYVÄSKYLÄN MLK	107	-5,49

VAASAN LÄÄNI

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
743 SEINÄJOKI	234	6,21
145 ILMAJOKI	118	4,07
301 KURIKKA	93	2,66
863 TÖYSÄ	27	2,63
975 YLISTARO	50	2,38
408 LAPUA	113	1,89
300 KUORTANE	34	1,65
399 LAIHIA	54	1,62
414 LEHTIMÄKI	17	1,45
905 VAASA	326	1,44
10 ALAVUS	77	1,40
164 JALASJÄRVI	70	1,27
421 LESTIJÄRVI	9	1,24
589 PERÄSEINÄJOKI	26	1,14
971 YLIHÄRMÄ	20	1,00
232 KAUHAJOKI	106	0,76
151 ISOJOKI	17	0,76
942 VÄHÄKYRÖ	28	0,73
315 KÄLVIA	28	0,66
4 ALAHÄRMÄ	34	0,61
233 KAUHAVA	53	0,58
218 KARIJOKI	11	0,52
559 ORAVAINEN	14	0,15
280 KORSNÄS	12	0,15
236 KAUSTINEN	22	-0,13
846 TEUVA	39	-0,25
281 KORTESJÄRVI	12	-0,57
944 VÖYRI	18	-0,69
403 LAPPAJÄRVI	19	-0,72
545 NÄRPIÖ	66	-0,84
479 MAKSAMAA	4	-0,89
217 KANNUS	28	-1,03
934 VIMPELI	14	-1,10
74 HALSUA	5	-1,11
152 ISOKYRÖ	24	-1,18
475 MAALAHTI	27	-1,20
584 PERHO	12	-1,22
287 KRISTIINANKAUPUNKI	41	-1,38
52 EVIJÄRVI	11	-1,40
759 SOINI	9	-1,47
429 LOHTAJA	11	-1,49
95 HIMANKA	11	-1,51
885 ULLAVA	2	-1,52

Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
5 ALAJÄRVI	39	-1,81
440 LUOTO	10	-1,84
544 NURMO	38	-1,94
989 ÄHTÄRI	30	-1,97
849 TOHOLAMPI	11	-2,13
598 PIETARSAARI	88	-2,17
175 JURVA	17	-2,25
599 PEDERSÖRE	39	-2,33
231 KASKINEN	1	-2,42
893 UUSIKAARLEPY	30	-2,58
924 VETELI	9	-2,68
288 KRUUNUPYY	16	-3,95
272 KOKKOLA	138	-4,43
499 MUSTASAARI	48	-5,84

OULUN LÄÄNI

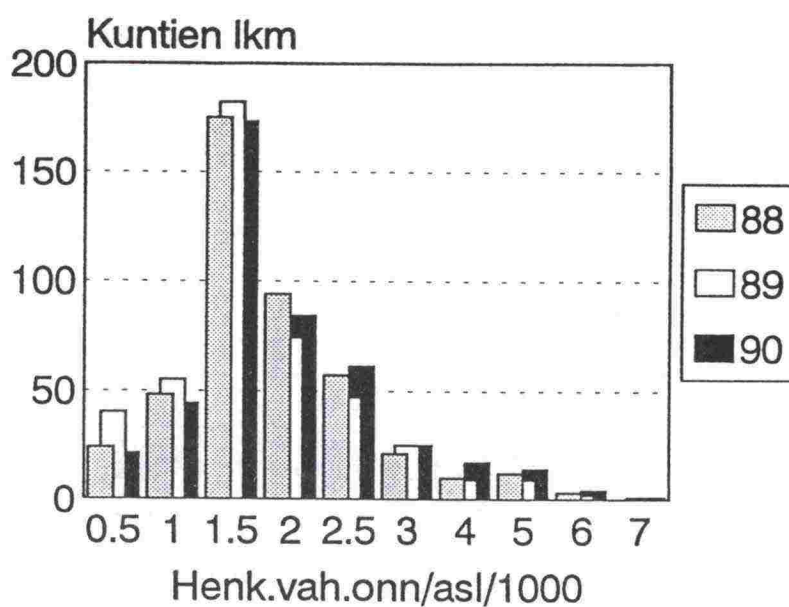
Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
678 RAAHE	146	3,53
626 PYHÄJÄRVI	66	2,88
425 LIMINKA	46	2,40
578 PALTAMO	45	2,24
708 RUUKKI	41	1,86
292 KUIVANIEMI	22	1,85
564 OULU	626	1,78
682 RANTSILA	21	1,74
317 KÄRSÄMÄKI	28	1,58
785 VAALA	32	1,58
69 HAAPAJÄRVI	55	1,32
208 KALAJOKI	62	1,23
625 PYHÄJOKI	24	0,89
748 SIIKAJOKI	11	0,87
483 MERIJÄRVI	9	0,66
244 KEMPELE	58	0,58
765 SOTKAMO	83	0,50
746 SIEVI	27	0,47
617 PULKKILA	13	0,12
72 HAILUOTO	5	0,10
697 RISTIJÄRVI	13	0,08
535 NIVALA	70	0,02
255 KIIMINKI	46	-0,01
494 MUHOS	42	-0,04
691 REISJÄRVI	17	-0,13
841 TEMMES	5	-0,14
436 LUMIJOKI	7	-0,38
205 KAJAANI	208	-0,43
973 YLIKIIMINKI	16	-0,47
977 YLIVIESKA	74	-0,78
603 PIIPPOLA	7	-0,79
9 ALAVIESKA	12	-0,88
615 PUDASJÄRVI	72	-0,92
247 KESTILÄ	7	-1,01
889 UTAJÄRVI	15	-1,23
71 HAAPAVESI	36	-1,25
84 HAUKIPUDAS	76	-1,31
620 PUOLANKA	18	-1,40
777 SUOMUSSALMI	69	-1,53
940 VUOLIJOKI	10	-1,56
105 HYRYNSALMI	14	-1,60
290 KUHMO	68	-1,61
630 PYHÄNTÄ	6	-1,63
139 II	27	-1,66
859 TYRNÄVÄ	10	-1,77
567 OULUNSALO	20	-2,19
832 TAIVALKOSKI	21	-2,20
926 VIHANTI	10	-2,34
582 PATTIJOKI	17	-2,62
972 YLI-II	3	-2,63
563 OULAINEN	25	-2,89
305 KUUSAMO	85	-3,11

LAPIN LÄÄNI

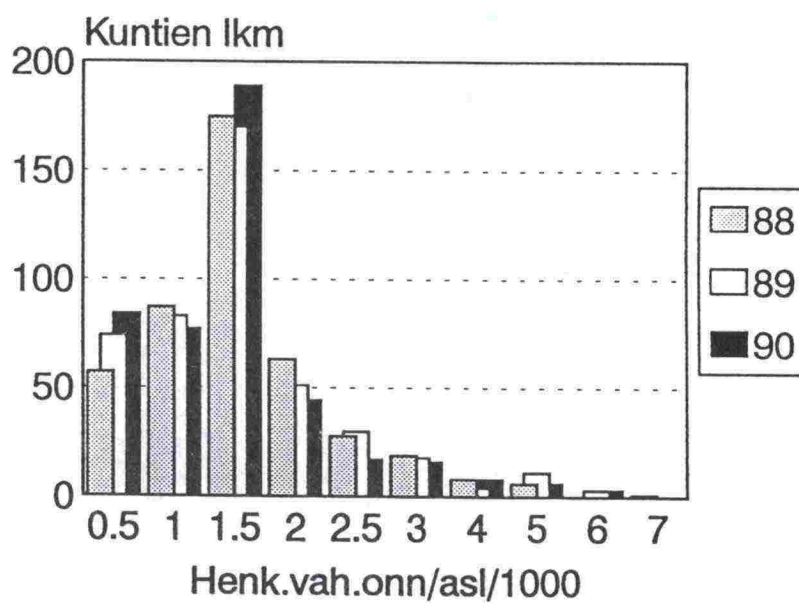
Kunta	Henk.vah onnett.	Turvallisuusindeksi
240 KEMI	204	4,45
698 ROVANIEMI	211	1,93
845 TERVOLA	35	1,40
751 SIMO	34	1,33
976 YLITORNIO	45	1,00
241 KEMINMAA	54	0,41
890 UTSJOKI	9	-0,37
320 KEMIJÄRVI	79	-0,37
742 SAVUKOSKI	9	-0,37
273 KOLARI	26	-0,45
758 SODANKYLÄ	74	-0,61
583 PELKOSENNIEMI	7	-0,84
498 MUONIO	13	-0,95
683 RANUA	26	-1,32
148 INARI	37	-1,45
854 PELLO	24	-1,91
851 TORNIO	115	-2,52
699 ROVANIEMEN MLK	121	-2,86
261 KITILÄ	21	-2,91
47 ENONTEKIÖ	5	-3,08
614 POSIO	11	-3,87
732 SALLA	14	-3,91

**KUNTIEN JAKAUTUMINEN HENKILÖVAHINKOIHIN
JOHTANEIDEN ONNETTOMUUKSIEN MÄÄRÄN MUKAAN
VUOSINA 1988-90**

Tilastokeskus

Liikennevakuutusyhdistys

ISBN 951-47-6516-8
ISSN 0788-3722
TIEL 3200103